

URZĄD STATYSTYCZNY W ŁODZI
Informacja sygnałna

WSTĘPNY SZACUNEK GŁÓWNYCH ZIEMIOPLÓDÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

93-176 Łódź ul. Suwalska 29
tel. 42 6839-100, 6839-101

<http://www.stat.gov.pl/lodz>
e-mail: SekretariatUSLDZ@stat.gov.pl

LIPIEC 2010 R.^{1/}

Wyniki wstępnego szacunku produkcji głównych upraw rolnych i ogrodnich w 2010 r. przedstawiają się następująco:

- **zbiory zbóż ogółem** wstępnie szacuje się na 1912,8 tys. t, tj. o 8,6% mniej od zbiorów ubiegłorocznych i więcej od średniej z lat 2004-2008 o 7,3%,
- **zbiory rzepaku i rzepiku** ocenia się na 46,2 tys. t, tj. o 1,0% mniej od zbiorów ubiegłorocznych i o 59,0% więcej od średnich zbiorów z lat 2004-2008,
- **produkcję warzyw gruntowych** ocenia się na 545,4 tys. t, tj. o 9,8% mniej od zbiorów ubiegłorocznych i na podobnym poziomie średnich zbiorów z lat 2004-2008,
- przewiduje się, że **zbiory owoców z drzew** wyniosą 355,4 tys. t, tj. o 9,7% mniej od zbiorów ubiegłorocznych oraz więcej o 12,2% od średnich z lat 2004-2008,
- **zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** szacuje się na 57,5 tys. t, tj. o 4,2% więcej od zbiorów uzyskanych w 2009 r. i o 2,8% od średnich zbiorów z lat 2004-2008.

Korzystny wpływ na kształtowanie się produkcji roślinnej w bieżącym roku miały przede wszystkim:

- wystarczające wyrośnięcie i rozkrzewienie zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku ozimego w końcowej fazie wzrostu jesienią 2009 r.,
- przeciętne warunki zimowania ozimin bez odnotowanych większych strat w zasianej powierzchni,
- pierwsze opady deszczu występujące od końca pierwszej dekady maja poprawiające stan uwilgotnienia gleby po okresie zbyt słabego zaopatrzenia roślin w wodę w kwietniu.

Niekorzystnie natomiast wpłynęły:

- chłody oraz nadmiar wilgoci w glebie od II połowy kwietnia oraz w maju powodujące opóźnienie zasiewów zbóż jarych, ich słabsze wschody i rozwój, a także liczne utrudnienia w terminowym prowadzeniu zabiegów ochrony roślin,

^{1/} Informacja zawiera wyniki wstępnego szacunku plonów i zbiorów zbóż, rzepaku i rzepiku, szacunku i pokosu traw łąkowych, warzyw gruntowych i owoców oraz oceny stanu plantacji ziemniaków i buraków cukrowych, opracowane na podstawie ekspertyz przeprowadzonych na początku lipca.

Oceny dokonano w oparciu o:

- ekspertyzy rzeczoznawców GUS opracowane na podstawie lustracji pól, łąk i sadów,
- badanie biometryczne plonów pszenicy ozimej i żyta przeprowadzone na plantacjach w wylósowanych gospodarstwach indywidualnych,
- sprawozdawczość z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek.

- niedostateczne działanie środków ochrony roślin i herbicydów spowodowane trudnymi warunkami meteorologicznymi (nawracające deszcze),
- występujące w maju i czerwcu intensywne opady deszczu powodujące podtopienia pól i powodzie.

W wielu gospodarstwach rolnych odnotowano straty i zniszczenia w uprawach i na trwałych użytkach zielonych powstałe na skutek fali powodziowej i utrzymujących się na polach zastoisk wody. Wystąpiły także straty związane z niemożnością wjazdu sprzętu rolniczego na podtopione pola, celem wykonania zabiegów agrotechnicznych, zapewniających utrzymanie właściwych warunków wzrostu roślin.

PRODUKCJA ROLNICZA

Zboża

Wstępnie szacuje się, że **powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniesie 641,6 tys. ha^{2/} i będzie mniejsza o 2,2% od powierzchni ubiegłorocznej.

Według wstępnego szacunku upraw rolnych **zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosą 1862,1 tys. t i będą niższe o 8,9% od uzyskanych przed rokiem. Spadek produkcji zbóż w bieżącym roku jest wynikiem zarówno zmniejszonej ich powierzchni zasiewów, jak też niższego poziomu plonowania wszystkich gatunków zbóż.

Zmniejszenie poziomu plonowania zbóż, w porównaniu z rokiem ubiegłym, wynika głównie z niekorzystnych warunków termiczno-wilgotnościowych w okresie wegetacji, tj. nadmiaru opadów w maju i w pierwszej połowie czerwca, a następnie gwałtownego wzrostu temperatury oraz bardzo dużego nasłonecznienia, przy jednocześnie postępującym braku uwilgotnienia gleb w lipcu (szczególnie lekkich i piaszczystych).

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wstępnie zostały oszacowane na poziomie 29,0 dt/ha, tj. niższym od uzyskanych w 2009 r. o 6,8%.

Plony poszczególnych gatunków zbóż przedstawia poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004-2008 ^a	2009	2010 ^b		
	w dt z 1 ha			2004-2008 ^a = =100	2009=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi.....	27,4	31,1	29,0	105,8	93,2
w tym:					
pszenica: ozima	35,7	38,9	36,5	102,2	93,8
jara	28,6	31,9	29,4	102,8	92,2
żyto	23,2	25,6	24,4	105,2	95,3

a Przeciętne roczne. b Szacunek wstępny.

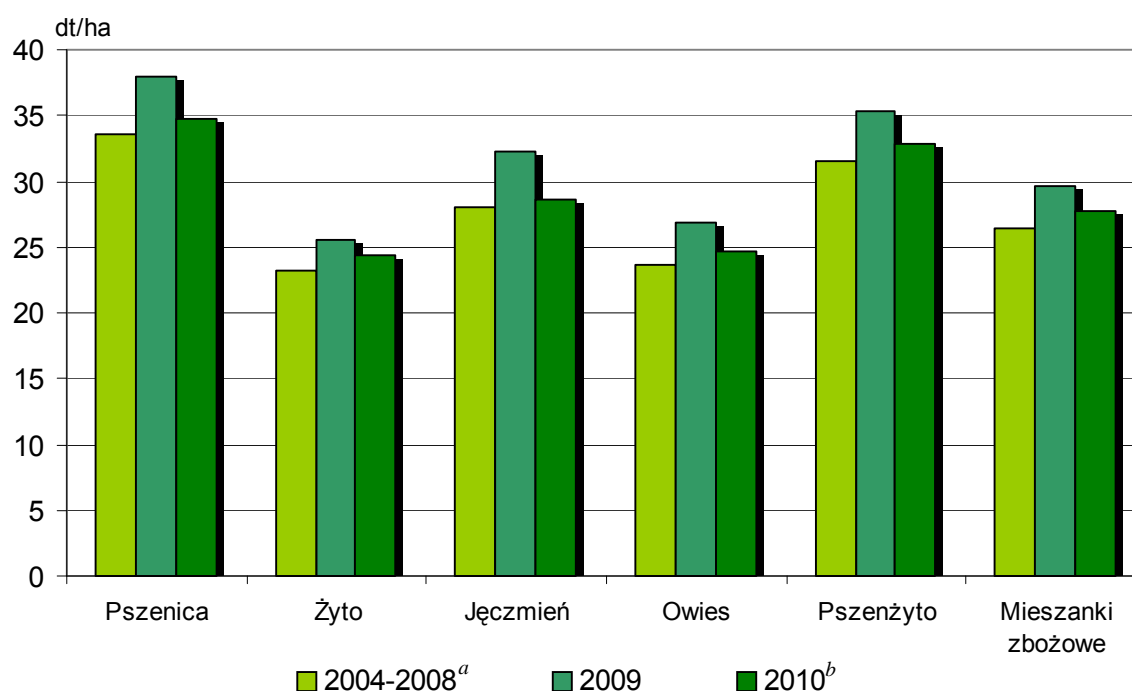
^{2/} Powierzchnię zasiewów upraw rolnych i ogrodniczych ustalono na podstawie sprawozdawczości z gospodarstw rolnych ogrodniczych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz szacunków rzeczoznawców terenowych GUS.

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004-2008 ^a	2009	2010 ^b		
	w dt z 1 ha			2004-2008 ^a = =100	2009=100
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi (dok.)					
jęczmień: ozimy	31,1	35,1	33,8	108,7	96,3
jary	27,6	31,1	27,6	100,0	88,7
owies	23,6	26,8	24,6	104,2	91,8
pszenżyto:ozime ..	32,0	35,6	33,1	103,4	93,0
jare	26,5	29,8	27,5	103,8	92,3
mieszanki zbożowe: ozime	29,1	32,4	31,0	106,5	95,7
jare	26,2	29,4	27,5	105,0	93,5

a Przeciętne roczne. b Szacunek wstępny.

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi

a Przeciętna roczna. b Wstępny szacunek.

Rzepak i rzepik

Wstępnie szacuje się, że **powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku** łącznie wyniosła 17,9 tys. ha i jest wyższa od ubiegłorocznej o 5,7%.

Plony rzepaku i rzepiku ogółem wstępnie wyszacowano na poziomie 25,8 dt/ha, tj. niższym od uzyskanych w roku poprzednim o 6,2%.

Na wysokość plonów rzepaku i rzepiku korzystnie wpłynęły:

- wczesne rozpoczęcie siewów jesienią 2009 r.,
- dobry rozwój i zahartowanie roślin przed wejściem w okres zimowego spoczynku,
- brak większych strat zimowych w powierzchni zasiewów rzepaku ozimego.

Niekorzystny wpływ miały natomiast:

- niesprzyjające warunki pogodowe w czasie kwitnienia (słaby oblot pszczoł),
- mniej zawiązanych nasion w łuszczynach i mniejsza ilość rozgałęzień bocznych,
- niższy poziom nawożenia oraz niedostateczna ochrona przed zachwaszczeniem oraz chorobami grzybowymi,
- przedłużający się okres zbiorów rzepaku i rzepiku spowodowany opadami deszczu w III dekadzie lipca.

Z szacunku wstępnego wynika, że pomimo zwiększonej powierzchni uprawy w roku 2010 zbiory będą niższe w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,0% i wyniosą 46,2 tys. t.

Uprawy okopowe

Sadzenie ziemniaków na większości plantacji odbyło się w III dekadzie kwietnia i na początku maja. Dobre uwilgotnienie gleby w maju i czerwcu spowodowało, że ziemniaki gwałtownie przyspieszyły wzrost, wytwarzając dużą powierzchnię asymilacyjną, jednak słabo rozbudowały system korzeniowy.

Przedłużający się okres intensywnych opadów deszczu spowodował utrudnienia w zastosowaniu właściwej ochrony przed chorobami i szkodnikami, a dłuższe utrzymywanie się wody w redlinach spowodowało gnicie bulw na plantacjach. Uwzględniając dotychczasowy przebieg wegetacji ocenia się, że stan plantacji ziemniaka jest gorszy od oceny z analogicznego okresu w roku ubiegłym i wynosi 3,0 stopnia kwalifikacyjnego (w roku 2009 – 3,7). O wysokości plonowania ziemniaków zadecyduje dalszy przebieg wegetacji – w tym tempo rozwoju zarazy ziemniaka oraz możliwości ochrony roślin przed tą chorobą.

Do siewów buraków cukrowych przystąpiono już pod koniec marca, ale ukończono je w II dekadzie kwietnia.

Dobre uwilgotnienie gleby i wzrost temperatury powietrza w II połowie kwietnia spowodowały dobre wschody i rozwój buraków cukrowych. Jednak nadmierne opady deszczu w maju i czerwcu spowodowały podtapianie plantacji i pogarszanie warunków wegetacji ze względu na utrudnienia w chemicznym zwalczaniu chwastów i zastosowaniu prawidłowego nawożenia oraz ochrony roślin przed chorobami i szkodnikami. Rzeczoznawcy terenowi ocenili obecny stan plantacji buraków cukrowych na 3,5 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,5 stopnia kwalifikacyjnego niżej niż w roku poprzednim.

Siano łąkowe

Stan trwałych użytków zielonych po zimie był na ogół dobry, oceniony na poziomie średniej z wielolecia. Wiosenna wegetacja roślin uwarunkowana czynnikami meteorologicznymi przebiegała bez specjalnych zakłóceń, mimo występowania w kwietniu niskich, jak na tę porę roku, temperatur powietrza i przejściowego, krótkiego niedoboru opadów. Trawy dobrze się rozkrzewiły i na początku maja weszły w fazę strzelania w źdźbło. Intensywne deszcze w maju sprzyjały przyrostowi biomasy, jednak na łąkach położonych w obniżeniach terenu i w dolinach rzek stwierdzono nadmierne uwilgotnienie siedlisk łąkowych, a także zalania powodziowe i długo utrzymujące się zastoiska wody na gruntach o nieczynnych urządzeniach melioracyjnych.

Niekorzystna pogoda w początkowym okresie sianokosów spowodowała, że zbiór I pokosu traw został opóźniony, a zebrane siano było słabej jakości. Ponadto z uwagi na utrudniony dostęp do zalanych powierzchni łąk wystąpił znaczny odsetek łąk nieeksploatowanych.

Plony I pokosu traw łąkowych w przeliczeniu na siano oceniono na 25,6 dt/ha, tj. na poziomie niższym od ubiegłorocznego o 13,5%.

Występujące po zbiorze I pokosu siana opady deszczu korzystnie wpłynęły na odrost roślinności łąkowej pod zbiory następnego pokosu.

PRODUKCJA OGRODNICZA

Warzywa gruntowe

Według wstępnej oceny łączna powierzchnia uprawy warzyw gruntowych w roku bieżącym jest nieco mniejsza od powierzchni ubiegłorocznej (spadek o 2,8%).

Szacuje się, że w 2010 r. zbiory warzyw gruntowych wyniosą 545,4 tys. ton i będą niższe od zbiorów ubiegłorocznych o 59,3 tys. ton, tj. o 9,8%. Przewiduje się, że w porównaniu z rokiem ubiegłym niższe będą zbiory większości podstawowych gatunków warzyw, z wyjątkiem gatunków ciepłolubnych – ogórków i pomidorów.

Bezpośrednią przyczyną niższych zbiorów był niekorzystny przebieg warunków klimatycznych w czasie wegetacji warzyw gruntowych:

- opóźniona wiosna, a tym samym opóźnione siewy w porównaniu z latami przeciętnymi,
- niskie dobowe temperatury powietrza w kwietniu i maju,
- nadmierne uwilgotnienie gleby, lokalne zalania i podtopienia powodujące liczne straty w uprawach oraz powtórne przesiewy zniszczonych zasiewów warzyw gruntowych,
- brak możliwości wykonania terminowych zabiegów chemicznej ochrony roślin.

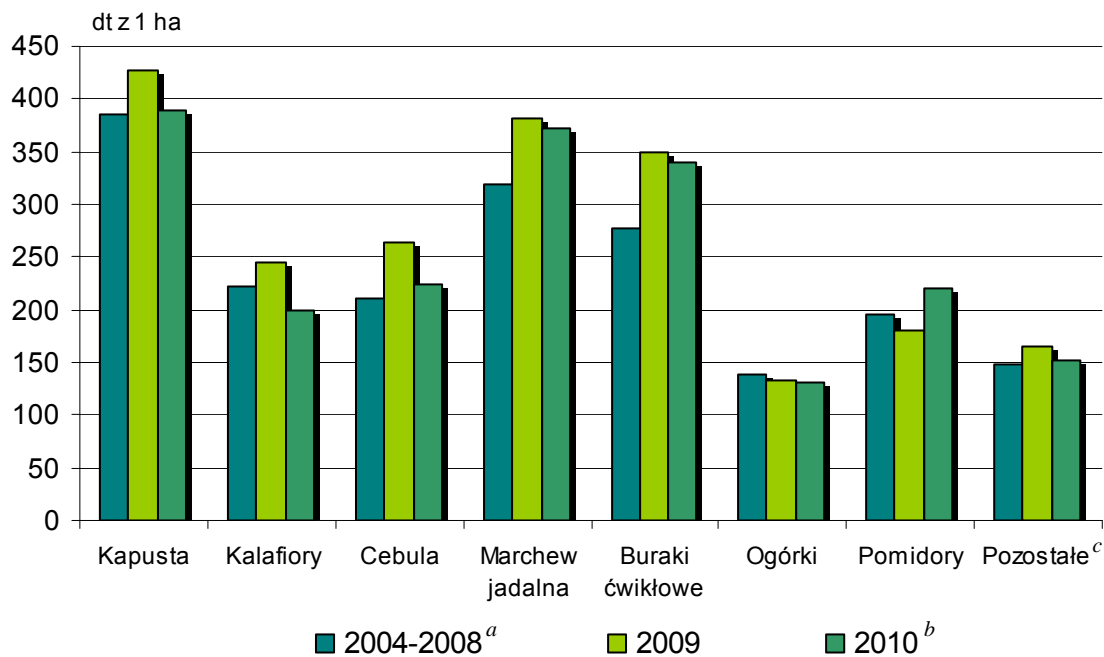
Ponadto, brak opadów deszczu i wysokie temperatury powietrza utrzymujące się od trzeciej dekady czerwca spowodowały szybkie wyczerpanie zapasów wody w glebie, co nie sprzyjało dalszej wegetacji roślin.

Przewidywane zbiory warzyw gruntowych przedstawia poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004-2008 ^a	2009	2010 ^b		
	zbiory w tonach			2004-2008 ^a = =100	2008=100
OGÓŁEM	545230	604749	545401	100,0	90,2
Kapusta	135441	148013	133238	98,4	90,0
Kalafiorzy	21059	23183	18752	89,0	80,9
Cebula	97935	103947	82612	84,4	79,5
Marchew jadalna	117576	133355	120748	102,7	90,5
Buraki ćwikłowe	35536	53457	52667	148,2	98,5
Ogórki	42113	40079	40909	97,1	102,1
Pomidory	25480	21786	24969	98,0	114,6
Pozostałe ^c	70089	80929	71506	102,0	88,4

a Przeciętne roczne. b Szacunek wstępny. c Pietruszka, pory, selery, sałata, koper i inne.

Plony warzyw gruntowych w dt z 1 ha

a Przeciętne roczne. b Szacunek wstępny. c Pietruszka, pory, selery, sałata, koper i inne.

Owoce z drzew

Według wstępnego szacunku zbiory owoców z drzew w bieżącym roku wyniosą 355,4 tys. ton i będą mniejsze o 38,2 tys. ton (o 9,7%) od zbiorów ubiegłorocznych.

Niższe zbiory niż w roku ubiegłym wynikają z niekorzystnych warunków wegetacji, które miały bezpośredni wpływ na plonowanie większości gatunków, a w szczególności:

- zimna wiosna, nocne przymrozki powodujące lokalne uszkodzenia kwiatów (moreli, brzoskwini, czereśni oraz śliw) i słabe zawiązywanie owoców,
- częste i obfite opady deszczu wraz z niską temperaturą powietrza podczas kwitnienia drzew owocowych, ograniczające zapylenie kwiatów (słaby oblot pszczół),
- nasilenie występowania chorób grzybowych i szkodników, przy jednoczesnym braku możliwości wykonania terminowych chemicznych zabiegów ochrony sadów.

Owoce z tegorocznych zbiorów będą gorszej jakości z uwagi na masowe występowanie chorób i szkodników oraz bardzo niesprzyjające warunki do wzrostu owoców większości gatunków.

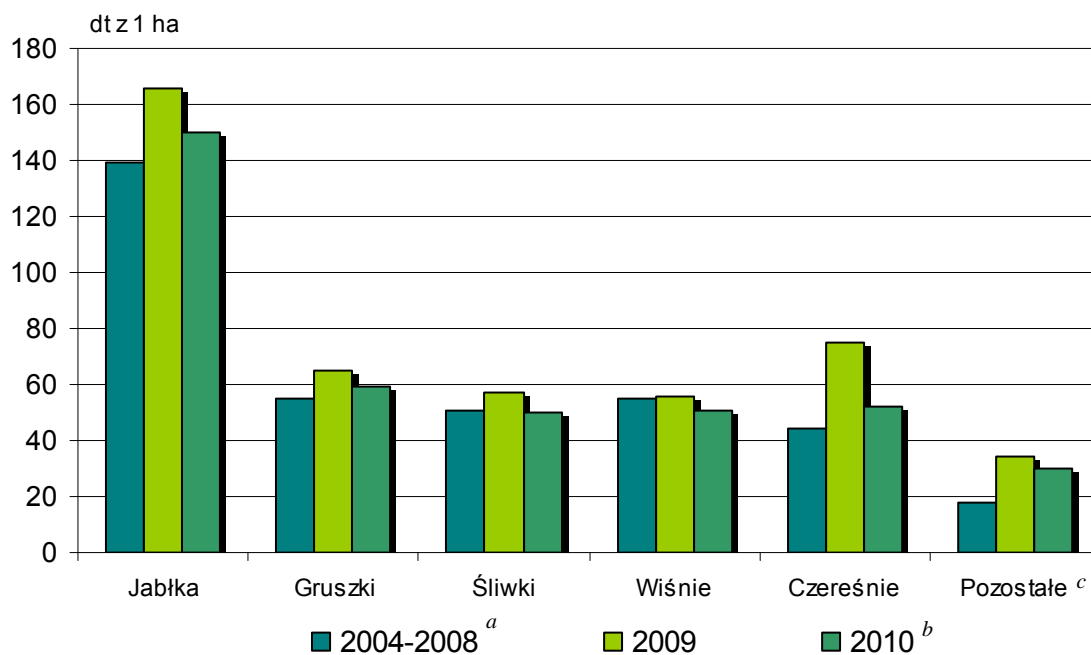
Wstępnie szacuje się, że zbiory z podstawowych gatunków drzew owocowych będą niższe od ubiegłorocznych: jabłoni o 9,6%, grusz o 7,9%, śliw o 11,0%, wiśni o 8,8%, czereśni o 12,7%.

Przewidywane zbiory owoców z drzew owocowych ilustruje poniższe zestawienie:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004-2008 ^a	2009	2010 ^b		
	zbiory w tonach			2004-2008 ^a = =100	2009=100
OGÓLEM	316827	393617	355376	112,2	90,3
Jabłka	265528	336910	304555	114,7	90,4
Gruszki	8288	10310	9495	114,6	92,1
Śliwki	13730	14721	13107	95,5	89,0
Wiśnie	25442	25513	23268	91,5	91,2
Czereśnie	2878	4608	3564	123,8	77,3
Pozostałe ^c	961	1555	1385	144,1	89,1

a Przeciętne roczne. b Szacunek wstępny. c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

Plony owoców z drzew w dt z 1 ha

^a Przeciętne roczne. ^b Szacunek wstępny. ^c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Szacuje się, że zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosą w bieżącym roku 57,5 tys. ton, tj. o 4,2% więcej niż w roku ubiegłym.

Bieżący rok dla upraw owoców jagodowych, inaczej niż dla drzew owocowych, okazał się bardziej korzystny. Na większości plantacji nie obserwowano strat mrozowych ani przymrozkowych, z wyjątkiem nielicznych plantacji malin.

Kwitnienie i zawiązywanie owoców truskawek było na ogół dobre, ale owoce były gorszej jakości. Nadmierne opady deszczu spowodowały gnicie owoców, odnotowano duże nasilenie występowania szarej pleśni. Natomiast w końcowym okresie zbioru truskawek brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie powodował zasychanie owoców.

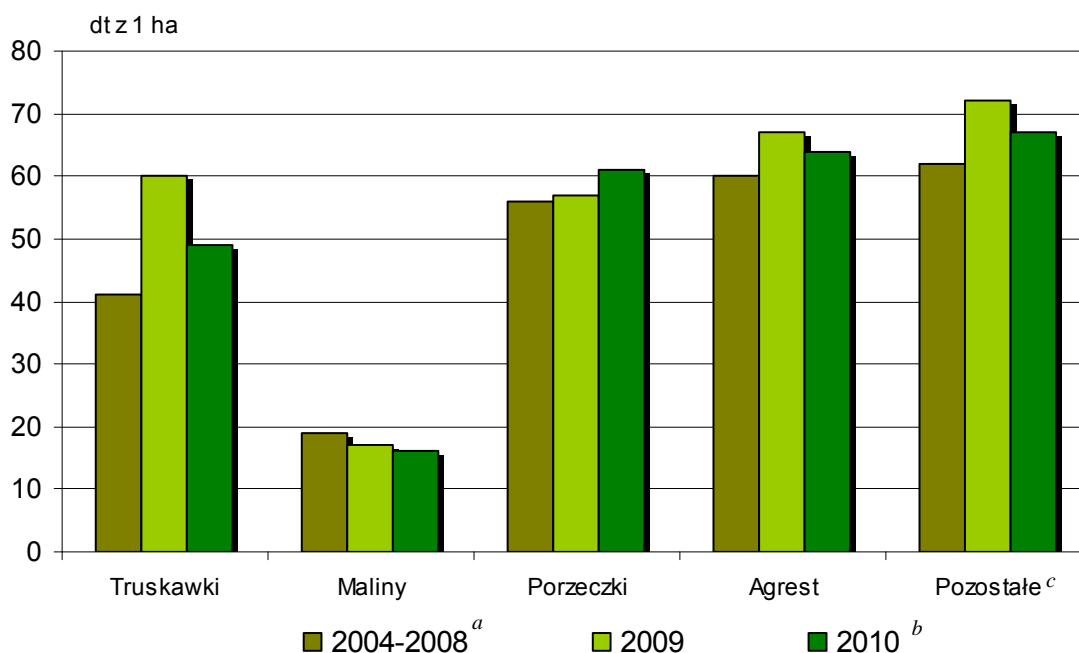
Tegoroczne zbiory truskawek oszacowano na 14,9 tys. ton, tj. o 15,7% mniej od zbiorów ubiegłorocznych.

Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych przedstawia poniższe zestawienie:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004-2008 ^a	2009	2010 ^b		
	zbiory w tonach			2004-2008 ^a = =100	2009=100
OGÓŁEM	55973	55206	57516	102,8	104,2
Truskawki	14071	17643	14868	105,7	84,3
Maliny	404	394	369	91,3	93,7
Porzeczki	30011	26334	30375	101,2	115,3
Agrest	679	771	816	120,2	105,8
Pozostałe ^c	10809	10064	11088	102,6	110,2

a Przeciętne roczne. *b* Szacunek wstępny. *c* Aronia, borówka wysoka oraz leszczyna, winorośl i pozostałe.

Plony owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w dt z 1 ha

a Przeciętne roczne. *b* Szacunek wstępny. *c* Aronia, borówka wysoka, leszczyna, winorośl i pozostałe.

U w a g a. Przedstawione wstępne wyniki badań prognozowanych plonów dotyczą stanu na dzień 20 lipca br. i mogą ulec zmianie w zależności od dalszego przebiegu warunków agroklimatycznych.

Opracowanie:
Edward Bedlechowicz
Teresa Binio
Włodzimierz Janek

Wydział Badań Ankietowych
tel. 042 6839254

Opracowanie graficzne: Aleksandra Krupińska – Wydział Analiz